

ખેડુતમિત્રો એપ્રિલ-૨૦૨૦ મહિના પછી ઘઉં વેચવાનો નિર્ણય લઇ શકે છે

ભારત ઘઉંના ઉત્પાદનમાં તેમજ વપરાશમાં બીજા નંબરનું સ્થાન ધરાવે છે. મુખ્યત્વે ભારતની સાથે ઘઉંનું ઉત્પાદન ચાઇના, રશિયા, યુ.એસ.એ, કેનેડા, યુક્રેન, પાકિસ્તાન, તુર્કી, વગેરે દેશોમાં થાય છે. ભારતમાં ઘઉંનું ઉત્પાદન માર્ચ-એપ્રિલ માં આવે છે જ્યારે સમગ્ર વિશ્વમાં તે જુલાઈ-ઓગષ્ટ મહિનામાં આવે છે.

વર્ષે ૨૦૧૯-૨૦ દરમિયાન ભારતમાં ઘઉંનું ઉત્પાદન અંદાજિત ૧૦૬૨.૧ લાખ ટન થવાની આશા છે. જે વર્ષે ૨૦૧૮-૧૯ કરતા ૪૦.૧ લાખ ટન વધારે છે. સાથોસાથે વર્ષે ૨૦૧૭-૧૮ માં નિકાસ ૩.૨૩ લાખ ટનથી ઘટીને ૨૦૧૮-૧૯ માં ૨.૨૬ લાખ ટન થઈ હતી. ગુજરાતના વિવિધ બજારોમાં માર્ચ-૨૦૧૭ દરમિયાન ઘઉંનો ભાવ રૂ. ૧૮૮૪ પ્રતિ ક્વિન્ટલથી વધીને માર્ચ-૨૦૧૮ માં રૂ. ૧૯૬૦ પ્રતિ ક્વિન્ટલ રહ્યો હતો જે એપ્રિલ-૨૦૧૯ માં ફરીથી વધીને ૨૦૦૦ પ્રતિ ક્વિન્ટલ થયો હતો. એપ્રિલ થી ડિસેમ્બર મહિના દરમિયાન ભારતમાંથી અંદાજે ૧.૬૦ લાખ ટન ઘઉંની નિકાસ થઈ હતી.

ચાલું વર્ષે ૨૦૧૯-૨૦ દરમિયાન ગુજરાતમાં ઘઉંનો વાવેતર વિસ્તાર ૧૩.૩૭ લાખ હેક્ટર નોંધાયેલ છે (બીજો આગોતરો અંદાજ, કૃષિ કલ્યાણ વિભાગ, ગાંધીનગર, ગુજરાત) જે ગત વર્ષે ૨૦૧૮-૧૯માં ૭.૯૭ લાખ હેક્ટર રહેલ (આખરી સુધારેલ આગોતરો અંદાજ, કૃષિ કલ્યાણ વિભાગ, ગાંધીનગર, ગુજરાત). ઉત્પાદન ગત વર્ષે ૨૦૧૮-૧૯માં ૨૪.૦૭ લાખ ટનની સામે ચાલું વર્ષે ૨૦૧૯-૨૦માં ૪૦.૩૭ લાખ ટન રહેવાની સંભાવના છે. ભારતમાં ઘઉંના ઉભા પાકની સ્થિતિ હાલ સારી છે. જેથી ભારતમાં ઘઉંનું ગત વર્ષે કરતાં વધારે ઉત્પાદન રહેવાની આશા છે. હાલમાં કોવીડ-૧૯નાં રોગને કારણે ચાલું વર્ષમાં ઘઉંની આંતરરાષ્ટ્રીય તેમજ સ્થાનિક બજારમાં માંગ અને પુરવઠામાં ઘટાડો છે. આમ, વધુ સ્થાનિક ઉત્પાદન, ગત વર્ષેનો વધુ સંગ્રહિત જથ્થો અને બજારમાં માંગ ન હોવાને કારણે ચાલું વર્ષમાં ઘઉંનો ભાવ ઓછો રહેવાની શક્યતાઓ છે. હાલ ગુજરાતના બજારોમાં ઘઉંનો ભાવ રૂ. ૨૧૧૫ પ્રતિ ક્વિન્ટલ છે. જે એપ્રિલ-મે મહિનામાં ઘટશે અને ત્યારબાદ જૂન-જુલાઈથી ભાવમાં ધીમેધીમે વધારાની શક્યતાઓ છે.

ઉપરોક્ત ઉત્પાદન, આંતરરાષ્ટ્રીય તેમજ સ્થાનિક બજારમાં માંગ અને સંગ્રહિત જથ્થાની વિગતોને ધ્યાનમાં લઈને સેન્ટર ઓફ એગ્રીકલ્ચરલ માર્કેટીંગ ઈન્ટેલીજન્સ, નાહેપ-કાસ્ટ પ્રોજેક્ટ, આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી, આણંદ ખાતે સંશોધન હાથ ધરવામાં આવેલ જેમાં વડોદરા માર્કેટ યાર્ડના ઘઉંના ઐતિહાસિક માસિક ભાવોનું વિશ્લેષણ કરેલ જેનાં તારણ પરથી અનુમાન છે કે ઘઉંનો ભાવ એપ્રિલ-મે, ૨૦૨૦ (કાપણી સમયે) રૂ. ૧૯૫૦ થી ૨૨૫૦ પ્રતિ ક્વિન્ટલ રહેવાની સંભાવના છે. પરંતુ, ભારતમાં નોવેલ કોરોના વાયરસ (કોવિડ-૧૯) ના લીધે થયેલ લોકડાઉનના કારણે ઉપરોક્ત ભાવમાં ફેરફાર થઈ શકે છે. જેથી ખેડુતભાઈઓને ઘઉં સંગ્રહ કરીને થોડા મહિના પછી વેચાણ કરવાનો પોતાની રીતે નિર્ણય લઈ શકે છે.

અત્યારના સમયમાં કોવિડ-૧૯ ની વૈશ્વિક મહામારીને કારણે સ્થાનિક બજારમાં માંગ તેમજ નિકાસ બંધ છે. પરંતુ, ટૂંક સમયમાં સ્થિતિમાં સુધારો થશે ત્યારે તે માંગ વધશે અને સ્થાનિક બજારોમાં ઘઉંનો ભાવ વધવાની શક્યતાઓ છે.